

ทลวืการขอรับความสนับสนุนด้านงบประมาณจาก กปร.

โดย

ภคินี

พจนสิน

กลวิธีในการขอรับความสนับสนุนค้ำเงินงบประมาณจาก กปร.

ชื่อผู้เสนอ นางภคินี พัฒนสิน
ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ธุรการ ระดับ 3
หน่วยงาน ฝ่ายติดตามและประเมินผล กองแผนงาน กรมป่าไม้
บทคัดย่อ การที่ได้รวบรวมและเสนอวิธีดำเนินการจัดทำโครงการ พร้อมทั้งเขียนรายละเอียดโครงการ และคำชี้แจง ตลอดจนขั้นตอนของการดำเนินงานจากหน่วยงานเจ้าของโครงการ จนถึงคณะกรรมการพิเศษ เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เรียกโดยย่อว่า "กปร." เพื่อให้เป็นหมวดหมู่ และสะดวก และเพื่อให้ทราบถึงขั้นตอนในการที่จะศึกษาและจัดทำโครงการที่จะเสนอขอรับความสนับสนุนค้ำเงินงบประมาณจาก กปร. ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. 2524 ก็เพื่อที่จะให้เจ้าของโครงการที่จะขอรับความสนับสนุนค้ำเงินงบประมาณได้ทราบถึงหลักเกณฑ์ และขั้นตอนต่าง ๆ ที่ถูกต้องตามแนวทางที่ กปร. กำหนด ทั้งนี้เพื่อให้หน่วยงานประโยชน์ในทางการสนับสนุนงบประมาณจาก กปร. ซึ่งจะช่วยให้โครงการในส่วนของกรมป่าไม้ที่นำเสนอขอรับการสนับสนุนนั้น มีโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนยิ่งขึ้น

กลวิธีในการขอรับความสนับสนุนค้ำเงินงบประมาณจาก กปร.

(โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ)

รัฐบาลมีเจตนารมณ์ที่จะสนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงได้วางระบบการดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริด้วยการจัดตั้งองค์การระดับชาติขึ้น เรียกว่า "คณะกรรมการพิเศษ เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ" เรียกชื่อย่อว่า "กปร." เพื่อเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงานสนองพระราชดำริทั้งปวงได้รวดเร็วอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ประเด็นสำคัญอยู่ที่ว่า การสนับสนุนงบประมาณจาก กปร. นั้น กปร.จะเป็นผู้พิจารณาสนับสนุนงบประมาณให้แก่เฉพาะโครงการใหม่ ๆ ที่ทรงมีพระราชดำริในระหว่างปีงบประมาณนั้นๆ ซึ่งหน่วยงานที่จะต้องดำเนินงานสนองพระราชดำริไม่ทราบ แผนงาน/โครงการ มาก่อนและมิได้เตรียมงบประมาณไว้ หรือมีอาจเจือจางจากงบประมาณที่ได้หัน และหากจะรอของงบประมาณไป

ตามระบบปกติตามขบวนการจัดทำงบประมาณก็จะทำให้โครงการนั้น ๆ ล้าช้ามากไป ในกรณีเช่นนี้ กปร. จึงจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้ เพื่อให้สามารถดำเนินงานสนองพระราชดำริได้ทันทั้งที่ในปีงบประมาณนั้น ส่วนงบประมาณปีต่อไป หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะต้อง ขอรับการจัดสรรงบประมาณไป ตามระบบปกติตามขบวนการงบประมาณ หรือในกรณีที่ เป็นโครงการเก่า แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินการในกิจกรรมใด ๆ เป็นการเพิ่มเติมอย่างกระชั้นชิด โดยที่หน่วยงานนั้น ๆ ไม่อาจขอรับการจัดสรรงบประมาณตามสายงานปกติได้ทัน ในกรณีดังกล่าว ก็ให้เสนอขอรับการสนับสนุนไปยัง กปร. ได้

เมื่อโครงการใด ได้เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณไปตามระบบปกติแล้ว โดยลักษณะการจะถือว่าการพิจารณาวิเคราะห์งบประมาณของสำนักงานงบประมาณเป็นอันสิ้นสุด ซึ่งหมายถึงงบประมาณในส่วนที่อาจถูกตัดทอนใด ๆ ไม่อาจนำมาขอรับการจัดสรรจาก กปร. ได้ เพราะจะทำให้เกิดความสับสนและซับซ้อนในลักษณะงานอันอาจส่งผลเสียหายแก่ แผนงาน/โครงการ โดยส่วนรวมได้

ประเภทโครงการที่ กปร. จะให้ความสนับสนุน

โครงการประเภทที่ 1 มีลักษณะงานด้านวิชาการ งานวิจัย หรืองานที่สามารถดำเนินการแล้วเสร็จได้ภายในเวลา 1 ปี โครงการลักษณะนี้ กปร. สามารถอนุมัติโครงการ และค่าใช้จ่ายตามโครงการได้ทั้งหมด เพื่อให้ดำเนินการได้ทันที

โครงการประเภทที่ 2 มีลักษณะเป็นโครงการด้านพัฒนาต่าง ๆ ที่สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายในเวลาไม่เกิน 6 ปี โครงการลักษณะนี้ กปร. จะอนุมัติโครงการและงบประมาณตามระเบียบของทางราชการที่กำหนดไว้แล้ว

โครงการประเภทที่ 3 เป็นโครงการใหญ่ ต้องใช้เวลาค่าเงินเกินกว่า 6 ปี โครงการลักษณะนี้ กปร. จะพิจารณาอนุมัติโครงการ หรือเสนอโครงการไปตามขั้นตอนปกติของระเบียบและกฎหมายของทางราชการ

ขั้นตอนการดำเนินงาน นั้น กปร. กำหนดไว้ดังนี้

1. ให้เจ้าหน้าที่นำความที่ได้รับพระราชดำริ เสนอแม่ทัพภาคในเขตรับผิดชอบ หัวหน้าส่วนราชการ และเลขาธิการ กปร. โดยคว้น หากโครงการดังกล่าวต้องเกี่ยวข้องกับหลายส่วนราชการ ให้เลขาธิการ กปร. เป็นผู้ประสานงาน

2. ให้ส่วนราชการเจ้าของโครงการ จัดทำรายละเอียดโครงการพร้อม กำหนดวงเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายเสนอเลขานุการ กปร. โดยด่วน เพื่อจักนำเสนอให้ กปร. พิจารณาต่อไป

3. ให้ประธาน กปร. แจ้งผลการพิจารณาของ กปร. ให้คณะรัฐมนตรีทราบ และให้เลขานุการ กปร. แจ้งผลการพิจารณาของ กปร. ให้แม่ทัพภาคและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

การอนุมัติโครงการ

กปร. มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการทุกประการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และได้กำหนดแนวทางการอนุมัติโครงการอย่างกว้าง ๆ ไว้ดังนี้

1. โครงการประเภทที่ 1 กปร. พิจารณาอนุมัติโครงการและงบประมาณค่าใช้จ่ายตามโครงการได้ทั้งหมด เพื่อให้ดำเนินการได้ทันที

2. โครงการประเภทที่ 2 อนุมัติโครงการและงบประมาณค่าใช้จ่ายเพื่อให้สามารถเริ่มดำเนินงานได้ในระยะแรก หรือปีแรก ส่วนงบประมาณดำเนินการในปีต่อไป ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องเสนอของบประมาณค่าใช้จ่ายไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่ง ของส่วนราชการนั้น ๆ

3. โครงการประเภทที่ 3 กปร. พิจารณาอนุมัติโครงการ หรือพิจารณาเสนอโครงการไปตามขั้นตอนโดยปกติตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่ง อันเป็นระเบียบแบบแผนของทางราชการ

ในกรณีที่ กปร. อนุมัติโครงการแล้ว กปร. อาจอนุมัติงบประมาณค่าใช้จ่ายของโครงการได้บางส่วน เพื่อให้สามารถเริ่มดำเนินงานตามโครงการได้โดยเร็ว หรือไม่อนุมัติงบประมาณค่าใช้จ่ายของโครงการ โดยให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปทำความเข้าใจกับสำนักงานงบประมาณต่อไปได้

หลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการ

1. ต้องเป็นโครงการที่ได้มีพระราชดำริใหม่จริง ๆ ซึ่งยังไม่มี การดำเนินการใด ๆ มาก่อน

2. เป็นโครงการเก่าที่มีการดำเนินการไปแล้ว แต่ได้มีพระราชดำริใหม่เพิ่มเติม

3. เป็นโครงการที่เริ่มดำเนินงานไปแล้วในช่วงปลายปีงบประมาณ ซึ่งไม่สามารถจัดเข้างบประมาณปกติประจำปีตามขบวนการจัดทำงานงบประมาณได้ทัน

4. หน่วยราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการเสนอพระราชดำริ โดยให้ขงงบประมาณของส่วนราชการนั้น ๆ ก่อน โดยจัดลำดับความสำคัญของโครงการเข้าอยู่ในลำดับสูง เนื่องจากงบประมาณ กปร. จะให้เฉพาะในกรณีเร่งด่วน หรือจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น

การเสนอโครงการ

ให้หน่วยงานต่าง ๆ เขียนโครงการให้สมบูรณ์ เรียบร้อย ตามวิธีการปกติของการจัดทำโครงการ ซึ่งจะต้องเขียนถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน ขั้นตอนระยะเวลาการดำเนินงาน งบประมาณ และผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับให้ครบถ้วน สมบูรณ์จนสิ้นสุดระยะเวลาของโครงการ เช่น โครงการนั้น ๆ จะดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลา 5 ปี เป็นต้น ถึงแม้หน่วยงานนั้นจะของบประมาณจาก กปร. เพียงปีแรกปีเดียว แต่ก็ขอให้เขียนครอบคลุมแผนการดำเนินงานและงบประมาณทั้งหมด 5 ปี มิใช่เขียนเฉพาะโครงการ/กิจกรรม ที่จะของบประมาณจาก กปร. เท่านั้น ทั้งนี้เพื่อมิให้เกิดความสับสนยุ่งยากในการวิเคราะห์โครงการ อันจะเป็นเหตุให้เกิดความล่าช้าขึ้นได้ มีขั้นตอนการเสนอโครงการ ดังนี้

1. หน่วยงานที่เสนอโครงการจะต้องจัดทำโครงการ รายละเอียดต่าง ๆ ตามระเบียบการจัดทำโครงการตามปกติที่หน่วยราชการนั้น ๆ เคยกระทำอยู่

2. เมื่อดำเนินการเขียนโครงการแล้ว ก็ให้กรอกข้อความลงในแบบฟอร์ม หน้าโครงการ กปร. ตามแบบฟอร์มและพร้อมทั้งคำชี้แจงรายละเอียดทุกโครงการ และทุกครั้ง

3. จัดส่งให้สำนักงานเลขาธิการ กปร. ตามวันและเวลาที่สำนักงานเลขาธิการ กปร. กำหนด

4. เมื่อดำเนินการตามข้อ 1-2 แล้ว ขอให้หน่วยงานนั้น ๆ (ระดับกรม) เสนอโครงการไปยังกระทรวงเจ้าสังกัดที่เกี่ยวข้อง เพื่อกระทรวงจะได้พิจารณา ก่อนนำเสนอสำนักงานเลขาธิการ กปร. ต่อไป และเพื่อความสะดวกและรวดเร็ว หน่วยงาน (ระดับกรม) นั้น ๆ ควรส่งโครงการที่เสนอให้กระทรวงแล้วทำสำเนา 1 ชุด แล้วส่งไปยังสำนักงานเลขาธิการ กปร. พิจารณาล่วงหน้าไว้ก่อนก็ได้ และการเสนอโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ

นั้น สามารถเสนอได้ทุกระยะตลอดปีงบประมาณ

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กำเนิด ขึ้นโดยพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ในอันที่จะอนุรักษ์ไว้ซึ่งทรัพยากร- ธรรมชาติ ตลอดจนต้นน้ำลำธาร และฟื้นฟูสภาพป่าที่มีสภาพเสื่อมโทรม ให้กลับมีสภาพเป็น ป่าที่อุดมสมบูรณ์ต่อไป ซึ่งจะเห็นได้จากเป้าหมายของแต่ละโครงการนั้นยังประโยชน์ให้แก่ ประเทศชาติและพสกนิกรของพระองค์เป็นอย่างยิ่ง สำหรับโครงการอันเนื่องมาจากพระราช ดำริในส่วนของกรมป่าไม้ นั้น กรมป่าไม้ได้มอบหมายให้กองแผนงานทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลาง คำนวณรายงานผลความก้าวหน้าของการปฏิบัติงาน และข้อมูล ตลอดจนปัญหาอุปสรรคข้อขัด ข้องต่าง ๆ ด้วย ซึ่งจำแนกได้ตามลักษณะของโครงการ มีโครงการต่าง ๆ ดังนี้

1. โครงการพัฒนาต้นน้ำตามพระราชประสงค์ ห้วยป่าเลา-ห้วยภูพาน
- จ. เชียงใหม่ เป็นโครงการที่ดำเนินการต่อเนื่องทุกปี
2. โครงการจัดหมู่บ้านสหกรณ์ อำเภอสันกำแพง จ. เชียงใหม่ เป็นโครง การที่ดำเนินการต่อเนื่องทุกปี
3. โครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชดำรินุบะหง จ. เพชรบุรี เป็นโครง การที่ดำเนินการต่อเนื่องทุกปี
4. โครงการพัฒนาต้นน้ำตามพระราชประสงค์ ลุ่มน้ำประแสร์ จ. ระยอง เป็นโครงการที่ดำเนินการต่อเนื่องทุกปี
5. โครงการอุทยานแห่งชาติ คอยอินทนนท์ จ. เชียงใหม่ เป็นโครงการ ที่ดำเนินการต่อเนื่องทุกปี (ของกองอนุรักษ์ต้นน้ำ)
6. โครงการจัดสรรที่ดินให้ราษฎรภูเขอร์ดง บ้านแสนคำลือ จ. แม่ฮ่องสอน เริ่มโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526
7. โครงการจัดพัฒนาที่ดินหมู่บ้านทุ่งลุยลาย จ. ชัยภูมิ เป็นโครงการที่ดำเนิน การต่อเนื่องทุกปี
8. โครงการศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน ตามพระราชดำริ จ. ฉะเชิงเทรา เริ่มโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ
9. โครงการปลูกป่าห้วยมะเขือส้ม ตำบลหมวก ว่าแม่ จ. แม่ฮ่องสอน เริ่มโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ
10. โครงการปลูกป่าคอนหินห้วย อำเภอท่ายาง จ. เพชรบุรี เริ่มโครง การตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ
11. โครงการปลูกไม้โตเร็ว ไม้ไผ่และหวายบริเวณนิคมสร้างตนเอง พัฒนา ภาคใต้ อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส เริ่มโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 ไม่มีระยะเวลา

สิ้นสุดโครงการ

12. โครงการปลูกไม้โตเร็ว/ไม้เร็ว อำเภอตากใบ จ.นราธิวาส
เริ่มโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ
13. โครงการพัฒนาพื้นที่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ป่าแก่งคั้นสอ
ในรูปหมู่บ้านป่าไม้ จ. ปราชญ์บุรี เริ่มโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 ถึงปี พ.ศ. 2531
14. โครงการพัฒนาพื้นที่ป่าแม่ออน (2) จ. เชียงใหม่ เริ่มโครงการ
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 - 2529 รวมระยะเวลา 5 ปี
15. โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา ป่าโคกสูง ในรูปหมู่บ้านป่าไม้
จ. ปราชญ์บุรี เริ่มโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ
16. โครงการพัฒนาพื้นที่ ป่าท่ากะบาก จ. ปราชญ์บุรี เริ่มโครงการ
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 ถึง พ.ศ. 2529
17. โครงการพัฒนาพื้นที่ ป่าเขาฉกรรจ์ (บ้านเขาสามสืบ) จ. ปราชญ์บุรี
เริ่มโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 ถึง พ.ศ. 2535
18. โครงการสร้างงานในชนบท พัฒนาชนบทยากจน ตามพระราชดำริ
วนอุทยานแม่ตะไคร้ จ. เชียงใหม่ เริ่มโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 ไม่มีระยะเวลา
สิ้นสุดโครงการ
19. โครงการปลูกป่าเหนืออ่างเก็บน้ำ ตามพระราชดำริ บริเวณอุทยาน
แห่งชาติภูพาน จ. สกลนคร เริ่มโครงการตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2524 ถึง พ.ศ. 2529
20. โครงการอุทยานแห่งชาติคอกยอินทนนท์ จ. เชียงใหม่ (กองอุทยานแห่งชาติ)
เริ่มโครงการตั้งแต่ พ.ศ. 2522 เป็นโครงการต่อเนื่อง
21. โครงการอุทยานแห่งชาติปางสีดา อำเภอสระแก้ว จ. ปราชญ์บุรี
เริ่มโครงการตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2522 ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ
22. โครงการพระราชดำริสวนสัตว์เปิด ปางสอง จ. แม่ฮ่องสอน
เริ่มโครงการตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2526 ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ
23. โครงการศูนย์เพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่าของกล้าบน จ.ปราชญ์บุรี
เริ่มโครงการตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2526 ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ
24. โครงการศูนย์เพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่าบางละมุง จ. ชลบุรี
เริ่มโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ

25. โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง จังหวัดนราธิวาส
เริ่มโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ
26. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำคลองหอยโข่ง และคลองจำไทร ตามพระราช
คำริ อ่างเภอหาดใหญ่ จ. สงขลา เริ่มโครงการตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2525
27. โครงการป่ารักษ์น้ำ ตามพระราชดำริ จ. สกลนคร
เริ่มโครงการตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2525 ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ
28. โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาปลวกแดง จ. ระยอง - ชลบุรี
เริ่มโครงการตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2524 ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ
29. โครงการควบคุมไฟป่าตามพระราชประสงค์ คลองสองสีง จ. ระยอง
เริ่มโครงการตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2524 ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ
30. โครงการควบคุมไฟป่าภูพิงค์ จ. เชียงใหม่
เริ่มโครงการตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2523 ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ
31. โครงการปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ ป่ายางน้ำกัลลันเหนือ-ยางน้ำกัลลันใต้
จ. เพชรบุรี เริ่มโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 ถึงปี พ.ศ. 2529
32. โครงการอนุรักษ์ป่าสนบ้านวัดจันทร์ จ. เชียงใหม่ เริ่มโครงการ
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ
33. โครงการศูนย์ศึกษาพัฒนาภูพาน ตามพระราชดำริ จ. สกลนคร
เริ่มโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 เป็นโครงการต่อเนื่อง
34. โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ ตามพระราชดำริ อ่างเภอ
คอบสะแกก จ. เชียงใหม่ เริ่มโครงการตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2527 เป็นโครงการต่อเนื่อง
35. โครงการสวนสัตว์เปิดป่าภูเขียว จ. ชัยภูมิ เริ่มโครงการตั้งแต่
ปี พ.ศ. 2527 ถึงปี พ.ศ. 2529
36. โครงการศูนย์เพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่าโคกไม้เรือ ตามพระราช
คำริ จ. นราธิวาส เริ่มโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 เป็นต้นไป เป็นการต่อเนื่อง
37. โครงการส่งเสริมการปลูกไม้โกงกาง ตามพระราชดำริ จ. สมุทรสงคราม
เริ่มโครงการตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2524
38. โครงการปลูกป่าบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำเข็ก ตามพระราชดำริ จ. แม่ฮ่องสอน
เริ่มโครงการตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2527

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริดังกล่าว จะเห็นได้ว่าแต่ละโครงการล้วนมีประโยชน์เกื้อกูลอย่างมาก ตามที่ได้พรรณามาแล้วข้างต้น ทั้งในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ต้นน้ำลำธาร คำนเศรษฐกิจ การป้องกันรักษาป่า รักษาแหล่งที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎร เพื่อลดปัญหาการบุกรุกทำลายป่า ตลอดจนการส่งเสริมอาชีพและอื่น ๆ อีกหลายประการ จึงสมควรที่พวกเราชาวไทยทุกคนควรจะสนองพระราชดำริ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมและประเทศชาติ หน่วยบำรุงกำลังที่สำคัญของกรมป่าไม้นั้น เห็นจะได้แก่หน่วยสนามของกรมป่าไม้ สมควรที่หน่วยเหนือจะได้ให้การสนับสนุน ทั้งในด้านอุปกรณ์ คำนกล้าไม้พันธุ์ไม้ และงบประมาณให้เพียงพอ อนึ่งการสนองพระราชดำริด้วยการปลูกต้นไม้ก็นับว่าเป็นการสมควรยิ่ง และการปลูกต้นไม้ควรส่งเสริมให้มีการปลูกให้มากยิ่งขึ้น มิใช่ว่าถึงวันเข้าพรรษาก็ปลูกกันเสียที วันเข้าพรรษานั้นมีเพียงปีละครั้งเท่านั้น ควรหาโอกาสปลูกในวันอื่น ๆ บ้าง เช่นในวันสถาปนากกรมป่าไม้ ควรจัดให้ทุกเขต ทุกจังหวัดได้มีการรณรงค์การปลูกต้นไม้ในวันนั้นด้วยเช่นกัน เพราะเป็นช่วงที่มีฝนตกชุก จะเป็น 10 ต้น หรือกี่ร้อยต้นก็ตาม มิใช่ว่าจะปลูกแต่ที่กรมป่าไม้เท่านั้น เพื่อเป็นการตอบสนองพระราชดำริของพระองค์ท่าน เพราะพระองค์ทรงทราบถึงสภาพ ภาวะความยากจนของพสกนิกรส่วนใหญ่ขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตรกรรมเป็นส่วนมาก เนื่องจากฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล ขาดแหล่งน้ำ ที่กักเก็บน้ำ จึงทรงหาข้อมูลและมีพระราชดำริให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องช่วยกันสร้างสรรค์แหล่งน้ำ และปลูกต้นไม้ เป็นการฟื้นฟูสภาพป่าที่เสื่อมโทรมให้มีสภาพเป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์ต่อไป เพราะต้นไม้จะนำความชุ่มชื้นนี้ให้เกิดขึ้นภายในดิน สามารถดูดซับน้ำภายในดินได้ ดังนั้นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจึงเกิดขึ้นมากมายหลายแห่ง ตามพระราชดำริของพระองค์ท่านและหน่วยงานที่จะร่วมช่วยเหลือโครงการนี้ก็คือ "กปร." นั่นเอง หรือที่เรียกชื่อเต็มว่า "คณะกรรมการพิเศษ เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ"